

המשטרה מגלה חריצות

נגד גנבים קטנים

ואזלת-ייד כשמדובר

בשוד של מיליונים

חוקר בן-זאב

בקשר לזכינות הקידוח שלה במידבר סיני. עוד יותר מזה: כאשר מכר פרידמן את חברתו הפרטית למידבר, הוא שכר עבור נתיבי נפט ממידבר ציוד ושילם עבורו מכספי המדינה הרבה למעלה מהמקובל. כותב בן-זאב בדו"ח שלו לגבי פרשה זו: "סביב העיסקה פשטו רינונים, כי היתה זו למעשה עיסקת שוחה, שפרידמן הצליח לעשות תוך ניצול מעמדו כלפי חברת מידבר, כמנכ"ל נתיבי נפט."

בעניין) הוא מגיע למסקנה ש"אין בעניין חשיבות ציבורית, מאחר שהוא מיושן ולא העסיק את דעת הקהל." מה זה נקרא מיושן? מדוע לא העסיק הנושא את דעת הקהל, בגלל האופול או מחוסר עניין? מדוע אין בגול כספי המדינה עניין ציבורי? על שאלות אלה אין שריהמשפטים עונה. ספק אם הסניגוריה שמלמד שריהמשפטים במכתבו על עצמו ועל הממשלה,

לגנוב את רכוש האומה ולהתעשר על חשבונה. למרבית המזל ניצלו שדות הנפט של אבורודס והרכוש שהיה בהם, מגורלם של מיכרות המנגן באברוזימה ובאוס-בוגמה: שם פשוט נגנב, נשדד ונחמס רכוש בשווי של עשרות מיליוני ל"י, מבלי שמישהו יטרח להתלונן, לבדוק ולהאשים. והנה, באה אישיות בעלת משקל, כמו הגיאולוג דוד גיב, ומטיחה האשמות כלפי

אין זה מעשה מקובל ושיגרתי לתת פירסום פומבי להתכתבות אקטואלית בין שני שרי ממשלה. אם בחר שריהמשפטים, יעקב שמשון שפירא, לבקש משר האוצר לתת פירסום פומבי למכתב שכתב אליו, היו לו ודאי סיבות טובות לכך.

כי מכתבו של שפירא לספיר היה גספח לדו"ח שהשתרע על פני 26 דפים, שנכר תב בידי עורך-הדיון משה בן-זאב, אשר מונה על ידי שריהמשפטים לחקור בתלור נחו של הגיאולוג דוד גיב בדבר מעשי שחיתות וגניבות בחברת הנפט הממלכתית נתיבי נפט, והתעשרות מנהלה מרכזי ("מוטי") פרידמן.

נוכח מימצאי החקירה של בן-זאב, שהייתה מצומצמת במידה, מוגבלת בסמכויותיה וחסרת שיניים, אך יחד עם זאת חשיפה חלק מאחת השערוריות הגדולות ביותר בתולדות המדינה, הרגיש כנראה שריהמשפטים צורך להסביר ולתרוץ תמיהות המתעוררות נוכח צורת טיפולה של הממשלה בפרשה כה חמורה. מכתבו לשר-האוצר, מלבד היותו מכיל את הקביעה הפסקנית שלמרות כל המימצאים אין הוא רואה מקום להסרת מוטי פרידמן מתפקידו כי מנכ"ל נתיבי נפט, הוא מכתב בו מלמד שריהמשפטים סניגוריה על עצמו. הוא מתרונן נוכח הטענה כי עצם מסירת בדיקת הפרשה לבדוק חסר סמכויות ולא לשופט חוקר או ועדת חקירה רשמית, היא שערורייה בפני עצמה.

מסע שוד, גזל וביזה

וען שפירא במכתבו: "העניין לא התייחס כלל למסגרת של ועדת חקירה, כי הממשלה רשאית להחליט על הקמת ועדת חקירה רק כאשר היא ראתה שקיים עניין שהוא בעל חשיבות ציבורית חיונית אותה שעה, הטעון בירור. נושא תלונתו של דוד גיב היה מיושן קצת ולא העסיק את דעת הקהל ולכן לא איפשר למנות ועדת חקירה למקרה זה."

טיעון זה של שריהמשפטים, שנועד לנקות את הממשלה כולה, תוך הסתמך כוח על החוק, הממתן חיפוי וגיבוי למה שנעשה והתגלה בנתיבי נפט, הוא אולי הצד החמור ביותר בכל הפרשה.

שימו לב מה קורה כאן!

כמעט ארבע שנים, מאז תום מלחמת ששת הימים, הוטל מכה איוול כבד ביותר על כל מה שהתרחש בתחום הפקת הנפט בשטחים המוחזקים בסיני. במסווה של צנזורה בטחונית נמנע מהעיתונות לדווח, לבדוק או לסקר מה התרחש בתחום עדין זה.

אותה שעה התרחשו בשדות הנפט הרבים בשטחים והימיים בסיני ומסביבם דברים יוראים. מאחורי מסך הסודיות הבטחונית נערך מסע של שוד, גזל וביזה. אישים אירחיים, שרק בגלל קשרי חברות אישיים מונו לנהל שלל שערכו מאות מיליוני דולארים, איפשרו לחבורה של מושחתים

הגניבה נמצאה - היכן הגנבים?

בן-זאב אף מביא עדויות בקשר לרינונים אלה.

"תרומה לקרן הבחירות"

יצחק לוי, מנהל חברות, העיד על דברים ששמע מהגיאולוג הראשי של מידבר, באומן: "באומן היה מלא מריית רות על ההנהלה שלו נכנסה בעניין הקנייה של הציוד. הוא התפלא מאוד שמצד אחד מר פרידמן הוא נציג הממשלה - ממונה מטעם משרד-הביטחון והאוצר - כנותן זכיון לחברתו לקידוח, ומצד שני הוא מכר להם את הציוד, ומצד שלישי היתה לפרידמן זכות חתימה שנייה על צ'קים של מידבר. מר באומן התלונן באופן גלוי שנח כהן מקבל שוחד מספקים וקבי לנים והוא רמז לי שאין לו שום ספק שמוטי פרידמן, בשותפות עם הדרנים הי

תצליח לטהר אותם מאחריות לצורת הטיפול השלומיאליית בפרשה - צורת טיפול כה כושלת שבכל מדינה מתוקנת אחרת היתה גורמת מיד להתפטרות הממשלה. בניגוד לשריהמשפטים, הרי האיר רח הרגיל, כשיבוא לעיין במימצאיו של בן-זאב, יגלה עד מהרה כי למרות היות הדו"ח מוגבל ואנמי, הוא מכיל גיי לויים והאשמות מסמרי-שיער.

האשמות אלה מצטמצמות אימנם בכמה תחומים בלבד, אך מה שהתרחש בהם יכול רק להעיד על מה שהתחולל בתחומים אחרים, אותם לא בדק בן-זאב.

הנושא הראשון שבדק בן-זאב היתה העיסקה שנערכה בין מנכ"ל נתיבי נפט מוטי פרידמן, לבין חברת הנפט הזרה מידבר, בה מכר מוטי למידבר את חברת הקידוח הפרטית שלו, קונטיננטאל, בעיסקה שהכניסה לכיסו סכום של כמיליון ל"י ללא תשלום מס הכנסה.

מה שחמור בעיסקה זו אינו הרווח שהפיק מוטי פרידמן ממכירת ציוד קידוח ישן ומשומש, אלא העובדה שהוא עשה את העיסקה בחיתו מנכ"ל נתיבי נפט, שניהל את כל האגפים והעיסקות עם מידבר

מנכ"ל נתיבי נפט. האשמות אלה נוגעות רק בחלק קטן מהדברים שהתרחשו באמת בשדות הנפט של אבורודס. הן התייחסו בעיקר לעיסקותיו הפרטיות של המנכ"ל, אך התעלמו מתופעה חשובה הרבה יותר: צורת פעולתו של מנכ"ל נתיבי נפט, שנייה הל מיפעל ממלכת כאלו היה רכושו הפרטי, ושאיפשר בכך לשורה ארוכה של מושחתים, להיהפך תוך זמן קצר למיליונרים.

"רינונים על עיסקת-שוחד"

אז, כאשר נקרא שריהמשפטים בשם הממשלה להחליט איך לבדוק את התלור נה ואיך לסטל בה (וזאת אחרי שבורר ראשון שמונה לבדוק את התלונות מגיש לו שורה ארוכה של המלצות איך לנהוג